

Samenvatting preek Oudejaarsavond 2005, Capelle-Schollevaar, 18.00 uur

Lezingen: Psalm 90 (centrale tekst: vers 12) en 2 Petrus 3: 3-13. Thema: 'Met Mozes de grens over'

1. Psalm 90: de Oudejaarspsalm

* Het is een oude protestantse traditie om op Oudejaarsavond Psalm 90 te lezen. Dat heeft ongetwijfeld te maken met het gevoel dat de tijd voorbij gevlogen is, zoals dat wordt verwoord in vers 4-6 en vers 9-10. Zéker voor God is de tijd heel betrekkelijk. Voor Hem zijn duizend jaar als één dag.

2. Maar is Psalm 90 eigenlijk niet een heel beklemmend lied?

* Je kunt Psalm 90 mooi vinden, maar ook als heel beklemmend ervaren. Want de Psalm tekent het voorbijgaan van de tijd, onze veroudering en sterfelijkheid, als een straf van God (vers 7-11). 'Wij vergaan door Uw toorn, door Uw grimmigheid worden wij verdelgd'. Waarom staat dat er? Zo hard?

* Om dat te begrijpen, moeten we weten dat Mozes de Psalm geschreven heeft. Het is de oudste Psalm! Onder leiding van Mozes was het volk Israël uit de slavernij van Egypte weggetrokken. Maar aangekomen bij het beloofde land durfde het volk dat niet binnen te trekken (Numeri 13 en 14). Tien van de twaalf spionnen zeiden dat de inwoners te sterk zouden zijn. Er brak een oproer uit, de mensen beschuldigden God en Mozes. 'Waren we maar gestorven in de woestijn!' zeiden ze, en ze wilden terug naar Egypte. Alleen Jozua en Kaleb zeiden: 'God zal ons dit land in handen geven!'

* Daarop volgde Gods antwoord: 'Eigenlijk zou Ik dit volk nu weg moeten vagen. Maar omwille van Mozes zal Ik het sparen. Alleen: de volwassenen van twintig jaar en ouder zullen allemaal de komende veertig jaar in de woestijn omkomen. Zo lang zal het volk rondzwerven, pas daarna mag de nieuwe generatie het beloofde land binnengaan. Alleen Jozua en Kaleb laat Ik in leven.' Vandaar de woorden van Mozes: 'Wij vergaan door Uw toorn'.

* Maar dat geldt toch niet voor ons?! Of wel? Ja, toch wel. Ons lichaam is sterfelijk geworden, doordat we als mensen ons hebben gekeerd tégen God. Pas door de zonde is de dood in de wereld gekomen (Genesis 2: 17). Wij mogen niet zomaar het beloofde land binnengaan. Wij sterven in de woestijn van dit bestaan.

* Is dát de boodschap van Psalm 90? Het is toch niet opwekkend, om op Oudejaarsavond te horen dat God een oordelend God is?! Is de boodschap van Psalm 90 niet vreselijk beklemmend?

3. Nee! Psalm 90 is eerlijk, en laat zien dat onder ons sterfelijke leven Gods eeuwige armen zijn

* Nee, Psalm 90 is niet beklemmend! Want niet voor niet begint de Psalm met die prachtige regel: 'Here, Gij zijt ons geweest een toevlucht van geslacht tot geslacht.' Een toevlucht, als een vluchtheuvel in het drukke verkeer.

* Onder ons tijdelijke, sterfelijke bestaan houdt God Zijn eeuwige Vaderarmen. Hij straft wel, zoals elke goede ouder dat doet (arme kinderen die nooit straf krijgen...). Maar de doorgaande lijn is die van Zijn trouw. De generatie in de woestijn zou daar wèl sterven, maar het volk mocht daarna toch het beloofde land binnen.

* Maar wat had de generatie in de woestijn daar dan aan? Zij moesten wel sterven! Wat hebben wij daaraan? We zijn wèl sterfelijke mensen! Wat wij eraan hebben dat God genadig is? Alles! Wij verdienen het leven niet. Als Hij niet genadig was, zouden wij helemáál niet leven! Tóch krijgen we het van Hem. Elke dag is genadetijd. Elke dag is niet vanzelfsprekend, een geschenk, en juist daarom zo kostbaar! Elke dag is een kans, om dichterbij God te komen, en dichterbij mensen. En het gaat erom, dat we dát ontdekken: 'Leer ons zó onze dagen tellen, dat we een wijs hart bekomen!' (Bekomen = gaandweg krijgen, al meer en meer.) Zeker mensen voor wie het niet vanzelfsprekend is om te leven (bijv. vanwege een ziekte of ontsnapping aan een ongeluk) beleven elke dag vaak intens, als een genadegift, een geschenk van God. Als je zó leeft, krijg je een wijs hart.

* Ook Petrus laat zien dat onze tijd genadetijd is. God wacht nog met het terugsturen van Zijn Zoon naar de aarde, omdat Hij ernaar verlangt dat nog meer mensen tot geloof komen, en gered worden (2 Petrus 3: 9).

4. Het leven ontvangen als genade, als een geschenk: daardoor word je een wijs mens

* Wat Mozes nog niet wist, mogen wij wel weten: wij als mensen vallen onder Gods oordeel, maar wij gaan de HERE zó ter harte, dat Hij in Jezus Christus Zélf mens geworden is, om Zélf dat oordeel op Zich te nemen! Jezus is voor ons de dood ingegaan, én ook weer opgestaan. Hij heeft de weg geopend naar het eeuwige leven. Ook onze generatie mag toch het beloofde land in!

* Dát is nou genade! Als we zo het leven ontvangen als een onverdiend geschenk, elke dag weer, dan leren we het af om met een harde kop ons recht op te eisen, maar dan leren we relativeren, we worden mild. Als God ons wil vergeven, leren we ook een ander te vergeven. We maken ons niet meer zo druk over bezit en rijkdom, maar nemen meer tijd voor onze kinderen, voor burens, familie, zieken, en anderen. Wij maken ons dan niet meer zo druk over onze naam, maar des te meer over Gods naam.

* Als Mozes bidt: 'Leer ons zó onze dagen tellen...' dan denkt hij aan die verloren jaren in de woestijn. Maar ook die kunnen vruchtbaar worden: als we leren van de verloren jaren, dan worden onze fouten onze leermeesters.

* 2005 was een verloren jaar, als we niets geleerd hebben. Maar God zij dank! Hij gaf ons en geeft ons zóveel genade. Hij geeft ons deze avond, Hij geeft Psalm 90, met recht dé Oudejaarspsalm. We mogen meebidden, met Mozes: 'Leer ons zó onze dagen tellen, dat we een wijs hart bekomen!' Het leven ontvangen als genadetijd. En uitzien naar de komst van Jezus. Als we zó leven, zijn we op Oudejaarsavond niet een jaar kwijt, niet jaar armer, maar een jaar rijker!

Om (samen?) over na te denken:

1. Welke dingen hebben u geraakt in het afgelopen jaar? Wat zeggen ze u over God?
2. 'Elke dag ontvangen als een genadegift, een cadeau'. Hoe doe je dat praktisch?

Reageren? Bel of mail: René van Loon, 010-442 6280, c.m.van.loon@freeler.nl